

Dilbeek

ALENAWANDELING

1. De Sint-Ambrosiuskerk Gotische kerk uit lokale kalkzandsteen met vierkante toren (13de eeuw); schip, transept en koor (15de eeuw). In koor: glasmaam met Sint-Alena. Sint-Alena-altaar met retabel. Alenabeeld in zijkapel aan de noordwestzijde. Retabel op het hoofdaltaar (1930) met links de Heilige Ambrosius die keizer Theodosius de toegang tot de kerk weigert en rechts de marteling van Sint-Alena.

2. Het Sint-Alenapark In 1787 +/- acht hectare groot landschappelijk park van baron Jean-Bernard de Viron. Eigendom gemeente Dilbeek sinds 1923. Noordelijke helft verkaveld in villapercelen. Aan de overzijde van de de Heetveldelaan nog merkwaardige bomen: drie bruine beuken en een meer dan vier meter dikke linde ten oosten van het kasteel.

3. De Sint-Alenatoren Eén van de vijf torens van de stenen waterburcht uit de 14de eeuw. Volgens legende woonplaats Sint-Alena. De familie de Heetvelde was één van de eerste bewoners. Heropgebouwd na de brand in 1695. Vanaf 1804 eigendom baron Jean-Bernard de Viron. Burcht in 1870 afgebroken. Overblijvende toren beschermd (1946). Eigendom gemeente sinds 1921. Ronde bakstenen toren, rechthoekige vensters met zandstenen omljstingen, houten dakkapelletjes. Gotisch zaaltje op verdieping. Brug gerestaureerd in 2004-2005; waterput hersteld in 2006.

4. Het Koetshuis Koetshuis met paardenstallen (1851). Architect Jean-

Pierre Cluysenaar (1811-1880) voor baron Guillaume de Viron. Eclectische stijl, gelijkend op het station van Aalst (1852) van dezelfde architect. Eigendom gemeente en beschermd (1990).

5. De Kasteelhoeve "Laiterie Sainte-Alène" Architect J.-P. Cluysenaar voor baron Théodore de Viron (1889 op de poorttoren). Voorgevel met spietorentjes, blindboogjes en neoromaanse ramen als decor voor het kasteel. Langschuur met oudere kern van eiken vakwerk. Tot na W.O.II 'laiterie' met brouwerij. Beschermd (1990) en eigendom gemeente. Huisvest gemeentelijke diensten.

6. De stelplaats Beschermd (1997). Vroeger van de tram, nu van De Lijn.

7. Het Neerhof Vierkantshoeve, reeds in 1217 vermeld als eigendom van de abdij van Vorst. Woonhuis (1740 op noordgevel); stallen en schuren rond binnenkoer met Vlaamse dakpannen. Schuur met oude kern in vakwerk en leembouw. Beschermd (1974), gerestaureerd (1980-1981). Eigendom van de Vlaamse Gemeenschapscommissie van het Brussels Gewest en uitgebaat door vzw Het Neerhof, jeugd-en gezinsboerderij.

8. De Alenakapel Bakstenen kapel uit 1872. Boven de deur 'Heilige Alena bidt voor ons 1872'. Aan de achterzijde werd water geput uit een bron. Bidplaats tegen oogziekten. Volgens de legende sterfplaats van de Heilige Alena.

4,5kr

Alenawandeling

Langte: 4,5 km
Niet bewegwijzerd

De Heilige Alena

De eerste schriftelijke bronnen verhalen over een jonkvrouw Alena die in de 7de eeuw leefde, dochter van de heidense heer van Dilbeek, Levold, en zijn echtgenote Hildegard.

Tegen de zin in van haar vader bekeerde Alena zich tot het christelijk geloof en trok in het geniep elke avond door de bossen naar Vorst om er de eredienst bij te wonen.

Tijdens één van die tochten werd ze gevat door een soldaat van haar vader. Alena verweerde zich en klemde zich vast aan een boom. De soldaten trokken met al hun kracht zodat Alena's arm werd uitgerukt en ze dood neerviel. Een engel bracht de afgerukte arm naar het altaar in Vorst. Daar werd haar lichaam ook begraven en al snel gebeurden er wonderen aan haar graf.

Eind 12de eeuw volgde de heiligverklaring en sindsdien wordt de heilige Alena vereerd als patrones tegen onder andere oog- en tandkwalen.

De Alenaprocesie (1965). Beeld uit een film van de familie De Samblancx.

Dit foldertje is een uitgave van gemeentebestuur Dilbeek met medewerking van de werkgroep Open Monumentendag 2009 • herdruk 2022, n.a.v. 150 jaar Sint-Alenakapel
Met dank aan Hugo Vereecke en Sara Vermeulen